

Vreme: 10.07.2026 06:45

Medij: novosti.rs

Link: <https://www.novosti.rs/ekonomija/vesti/1626229/kolaps-granicama-tek-sledi-zemlje-pisu-briselu-stop->

Autori:

Teme: Evropska komisija

Naslov: KOLAPS NA GRANICAMA TEK SLEDI: Zemlje EU pišu Briselu - "Stop" za EES

3168

DEVET evropskih zemalja zatražilo je od Brisela da produži mogućnost privremenog obustavljanja u primeni novog sistema ulaska i izlaska iz šengenskog prostora (EES) i posle 6. septembra ove godine, kada je planirano ukidanje ovog vanrednog mehanizma.

Taj mehanizam omogućava graničnim službama da, u izuzetnim okolnostima, privremeno suspenduju prikupljanje biometrijskih podataka, poput otisaka prstiju i skeniranja lica, kako bi se izbegle velike gužve na prelazima, uz nastavak registracije svih putnika.

Briselski "Politiko" objavio je da su u zajedničkom pismu upućenom komesaru za unutrašnje poslove Magnusu Bruneru, Belgija, Francuska, Nemačka, Grčka, Italija, Malta, Holandija, Portugalija i Švajcarska navele da su prvi meseci rada sistema pokazali značajne teškoće koje ne bi trebalo potcenjivati.

Podsetimo, novi elektronski sistem izazvao je velike probleme na granicama, posebno na aerodromima gde su gužve na pojedinim prelazima dovele do višesatnih kašnjenja, pa avioni poleću poluprazni u trenutku zatvaranja izlaza za ukrcavanje, a putnici ostaju zaglavljani u redovima na graničnoj kontroli. Poboljšanju situacije nije pomogla ni mogućnost privremene suspenzije EES-a koju koriste država članice šengenske zone.

Predviđeno je da ovaj vanredni mehanizam bude ukinut 6. septembra, a to znači da bi posle tog datuma mogao da se očekuje kolaps na granicama, jer problemi u funkcionisanju EES-a neće biti rešeni do tada. Direktor Nacionalne asocijacije turističkih agencija (Juta) Aleksandar Seničić smatra da će Evropska komisija, verovatno, da dozvoli da se produži rok za primenu vanrednog mehanizma.

- Da bi EES bolje funkcionisao potreban je veći broj tehničkih uređaja, da se zaposli veći broj ljudi koji će da rade, a to nije nešto što može da se reši do septembra - navodi Seničić. - Ne verujem da će biti problema da se produži važenje vanrednog mehanizma, ako ne zvanično, a onda makar nezvanično, ali da sačekamo, pa ćemo videti.

On podseća da su zvaničnici EU naveli da prema njihovim podacima, od ukupno 1.500 graničnih prelaza, oko 20 lokacija je sa najvećim problemima.

Ministri devet zemalja su u pismu zatražili i pisane garancije EK pre isteka sadašnjih fleksibilnih mera. Evropska komisija za sada nije nagovestila da planira produženje važenja ovog mehanizma posle 6. septembra.

Početkom meseca aerodromi i avio-kompanije su zatražile od EK da pod hitno omogući potpunu obustavu primene EES-a kada broj putnika premaši kapacitete graničnih službi, a najmanje tokom jula i avgusta, ali Brisel je to odbio.

Novi sistem ulaska u EU - ETIAS, verovatno će biti odložen za sledeću godinu, piše Financial Times. Kako navode, u agenciji koja je zadužena za implementaciju ETIAS-a, priznali su da je njegovo puštanje u rad do kraja ove godine neizvodljivo. Oko 1,4 milijarde putnika koji za ulazak u EU ne moraju da imaju vizu, među kojima su i građani Srbije, moraće da se registruje putem ETIAS sistema, koji podrazumeva elektronsku autorizaciju i odobrenje. Podnosioci zahteva za ETIAS plaćaću 20 evra, a pre putovanja prolaziće bezbednosne provere. Razgovori o odlaganju uvođenja ETIAS-a usledili su nakon haosa koji je izazvao EES sistem.

